

15. 11. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Lesy o milionech promluví, ostatní mlčí

PRÁVO NA INFORMACE

Skóre: 0.72

Název zdroje: Hospodářské noviny

Datum vydání: 15.11.2007

Nadpis: Lesy o milionech promluví, ostatní mlčí

Strana: 4

Rubrika: z domova

Autor: Vojtěch Blažek

Náklad: 58615

Oblast: Celostátní deníky

Zpracováno: 15.11.2007 05:16

Identifikace: DCHN20071115020014 cz

Klíčová slova: zákon (6x), Soudci (3x), ústavu (2x), zákonem, soudu, PRÁVO, Ústavním soudem, Ústavního soudu, ústavních soudců, právníky, právníků, Ústavní soudci

NADTITULEK: PRÁVO NA INFORMACE

Už brzy má padnout jedno velké tajemství: Kam jdou stamiliony korun, které Lesy České republiky dají ročně na vlastní propagaci.

I když jde o veřejné peníze, (o nichž mají státní podniky povinnost informovat) Lesy ČR doposud vytrvale odmítaly cokoli o svých účtech zveřejnit. Firma však nyní slibuje, že nejpozději do nového roku vše napraví. Pomohl k tomu i zájem HN, které před měsícem testovaly, jak státní a městské firmy dodržují zákon o svobodném přístupu k informacím.

Ústavní soudci totiž letos v dubnu v průlomovém verdiktu rozhodli, že nejen úřady, ale ani veřejné podniky nesmějí až na výjimky nic tajit. Příklad Lesů ČR zůstává ale jediným úspěchem. Ostatní státní firmy, do nichž tečou miliardy z veřejných rozpočtů, dál vzkazují: Nic neřekneme. A jestli se vám to nelíbí, dejte nás k soudu.

Budeme mluvit. Už v lednu

Po státním podniku Lesy ČR chtěly HN v září vědět, komu a za kolik zadávají reklamu. Z oficiálního dotazu přitom nebylo poznat, že se ptají novináři. Podnik nejprve odpověděl, že se na něj zákon nevztahuje. Když ale později HN chtěly vysvětlení, Lesy slíbily, že si nechají zpracovat analýzu od svých právníků. A ti se nyní "na základě medializace" usnesli, že firma skutečně poskytovat informace musí. Jinak by také porušovala ústavu. Nálezy ústavních soudců jsou totiž závazné pro všechny. Ovšem nijak rychle to prý nepůjde. "Předpokládáme, že se proces poskytování informací podaří nastavit tak, aby byl v souladu do konce tohoto roku," odpovídá úředně mluvčí podniku Šárka Kubelková.

Také Dopravní podnik hlavního města Prahy odmítl poskytnout smlouvy, přestože v testu HN nešlo o velké peníze, ale o pouhou výměnu výtahu ve stanici metra. Zdůvodnění je tradiční - na městskou akciovku se prý zákon nevztahuje. A to přesto, že jen loni ji Praha dotovala 8,5 miliardy korun z veřejných zdrojů. I dopravní podnik nakonec slíbil, že své rozhodnutí nechá prozkoumat právníky. Výsledek? Firma bude mlčet i nadále. Odvolává se přitom paradoxně právě na výrok Ústavního soudu. Soudci v něm píší, že pokud firma slouží veřejnosti a založil ji nebo kontroluje stát, pak se na ni zákon vztahuje. Firma se ale hájí tím, že ji řídí město, o němž se výrok soudu nezmiňuje. "Dopravní podnik nesplňuje Ústavním soudem a zákonem vypočtené znaky," cituje mluvčí Ondřej Pečený stanovisko podnikových právníků.

Tak je to ovšem jen tehdy, pokud chce firma číst zákon doslovně a ne v souvislostech, upozorňuje spoluautor zákon o svobodném přístupu k informacím Oldřich Kužílek. "Interpretace je širší: vliv státu znamená i kraje, města a obce. Zrovna mám na stole analýzu právníků ministerstva vnitra, kteří mají stejný názor," říká Kužílek.

Kolik "v českých" to stojí?

Z deseti firem, jež HN namátkou oslovily, odmítlo žádost o informace plných osm. Pouze městské "eseróčko" Technické služby města Kolína okamžitě poslaly požadované smlouvy. Naopak Česká pošta, těžební firma Diamo nebo dopravce ropy Mero žádosti zamítly.

A mezi těmi, které se rozhodly pro taktiku utajování, jsou i České dráhy. Nejenže nezveřejní smlouvu k miliardovému nákupu vlaků Pendolino. Ale neodpovídají ani v dalších případech, na které HN upozornily. Třeba kolik utratily za reklamu v časopise 51 PRO blízském vládní ODS, ani kolik je stojí reklamní podpora tenisty Radka Štěpánka a rychlobruslařky Martiny Sáblíkové. Všem zvědavcům tak musí stačit oficiální sdělení, že jde o "miliony korun českých".

Zpracovatel: Anopress IT a.s.